

Långsiktig finansiering av skyddade boenden för våldsutsatta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att staten säkrar en långsiktig finansiering av skyddade boenden för våldsutsatta, enligt kvalitetskriterier fastställda av Socialstyrelsen i samråd med Nationellt Centrum för Kvinnofrid, SKR och Roks.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kvalitativa verksamheter garanteras ett långsiktigt grundstöd stöd till basverksamhet, hyra och andra löpande kostnader samt lön för minst 2-3 heltidsanställda.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att specialiserade jourer för grupper med särskilda behov av säkerhet och personalresurser ska ges ett anpassat statligt stöd som inte går via den kommunala budgeten.

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i övrigt anförs i motionen om att erkänna och prioritera våld i nära relationer som ett säkerhetspolitiskt problem.

Bakgrund

Frihet från våld är en grundläggande mänsklig rättighet. Det yttersta ansvaret för säkerställandet av denna rättighet har staten. Feministiskt initiativ vill lyfta våld i nära relationer från att betraktas endast som ett socialt problem som kommunerna ska åtgärda genom omsorg om enskilda individer, till att även erkännas som allvarligt säkerhetsproblem. Bland annat måste en sådan tyngdförskjutning i problemformuleringen innebära att medel från det militära försvaret ska omfördelas från att försvara oss mot imaginära militära hot till att istället investeras mot det mer reella säkerhetsproblem som våld i nära relationer utgör. När närmare 40 miljarder årligen investeras mot de imaginära hoten, och endast några tiotals miljoner mot vårt verkliga säkerhetsproblem, är det lätt att konstatera att ett paradigmskifte i synen på mänsklig säkerhet krävs. Ambitionsnivån i arbetet mot våld måste höjas inom alla delar av välfärdssamhället. I denna motion behandlas dock endast frågan om de skyddade boendenas finansiering.

Sedan sent 1990-tal finns officiellt i Sverige en etablerad förståelse av mäns våld mot kvinnor som samhällsproblem. En rad statliga initiativ har tagits för att möta problemet, främst genom utbildningsinsatser. Större delen av allt arbete som kvinnojourerna utför med att skydda och stötta våldsutsatta är dock fortfarande beroende av ideella krafter. Trycket på kvinnojourerna har ökat dramatiskt de senaste åren. Det är orimligt att kvinnojourerna endast kan få kortsiktig finansiering genom projektmedel, när den verksamhet de bedriver kräver stabilitet. Våldet är tyvärr inget tillfälligt problem som löses genom något ettårigt utvecklingsprojekt. Många kommuner saknar kunskap och politisk vilja att uppfylla det uppdrag som sedan 2007 ålagts dem att ge alla sökande skydd.

Att kvinnojourerna inte är myndigheter och att personal och ideella inte har anmälningsplikt är en viktig förutsättning för etablerandet av förtroendefulla relationer med de stödsökande, och därmed för kvaliteten. Kvinnojourerna har som opinionsbildare spelat en avgörande roll i kampen för att få våld i nära relationer etablerat som ett samhällsproblem som det krävs gemensamma krafter för att möta, och räddat många enskildas liv. Inte minst har de jourer som har beredskap och kompetens att skydda utlandsfödda eller kvinnor utsatta för våld i namn av heder en avgörande roll för brottsoffren. Dessa kvinnor kan utsättas för ett kollektivt hot, ha svårare att få stöd av myndigheter, samtidigt utsättas för rasism och ha få alternativa möjligheter till skydd. En del våldsutsatta vill heller inte ha kontakt med socialtjänsten, utan söker sig direkt till en kvinnojour. Därför är det av yttersta vikt att kvinnojourernas självständighet värnas, och att de inte tvingas byråkratiseras och utvecklas till ett slags underavdelningar till socialtjänsten. Feministiskt initiativ vill att kvinnojourrörelsen ska fortsätta att vara en självständig, stark och kritisk röst i samhällsdebatten. Samtidigt är det rimligt att ökat statligt stöd förutsätter en viss kvalitetssäkring, grundad i gedigen kunskap om våld.

Fi vill att de skyddade boenden som uppfyller kvalitetskriterier fastställda av Socialstyrelsen och NCK i samråd med SKR och Roks garanteras grundstöd till basverksamhet, hyra och andra löpande kostnader samt lön för minst 2-3 heltidsanställda (beroende på omfattning av verksamhet). Socialstyrelsen måste här vara lyhörd för våldsforskningens och kvinnojourrörelsens kunskaper och problembeskrivningar. Finansieringen kan gå från statens öronmärkta medel via kommunernas budget, såvida det inte gäller en specialiserad jour. Kvinnojourerna, som ideella föreningar, kan inte förväntas ta emot våldsutsatta med särskilt krävande problematik som kräver mer personalresurser, så som psykiatriska diagnoser eller tungt missbruk. Särskilt hotade våldsutsatta, det kan gälla i namn av heder eller annat, kan även behöva skyddat boende med högre säkerhet. Här måste staten ta ett tydligare ledande ansvar och fler verksamheter bli tillgängliga för dessa särskilt utsatta. Vi föreslår att dessa specialiserade och mer resurskrävande jourer ges ett högre grundstöd, direkt via statliga medel och inte via kommunerna.

Inga våldsutsatta ska behöva nekas skydd på grund av platsbrist. Grundstödet ska möjliggöra för jourerna att ta emot de sökande som inte kommer via socialtjänsten, och som juren inte får dygnersättning för. Tjejjourer, killjourer och ungdomsjourer som inte har skyddade boenden men bedriver kvalitativ stödverksamhet ska också ges ökade möjligheter till långsiktig finansiering för den delen av verksamheten. För jourernas övriga verksamhet, så som opinionsbildning eller metodutveckling, ska projektmedel även fortsättningsvis kunna sökas, och dessa medel ska inte minskas. Det grundläggande, akuta, skyddet måste emellertid säkras. I de fall den våldsutsatta sökt sig direkt till Socialtjänsten ska Socialtjänsten ansvara för samordningen mellan myndigheter i ärenden som rör våld i nära relationer. De våldsutsatta ska inte själva behöva ansvara för denna samordning och kommunerna ska heller inte kunna vältra över hela ansvaret på kvinnojourerna. Vill den våldsutsatta dock inte ha med Socialtjänsten eller andra myndigheter att göra, utan endast ha skydd och stöd hos en kvinnojour, ska detta också vara möjligt. Detta vill vi att riksdagen som sin mening ger regeringen tillkänna.

Stockholm den 28 september 2013

Linnéa Bruno (Fi)